

РЕШЕНИЕ

№ 2156

гр. София, 05.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
СИЛВИЯ В. ТАЧЕВА

при участието на секретаря Илияна Ив. К.
като разглежда докладваното от Красимир Мазгалов Въззивно гражданско дело № 20211100505974 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20052363 от 24.02.2021г., постановено по гр.дело №81370/2018г. по описа на СРС, ГО, 164 с-в, е признато за установено по иск с правно основание чл.422, ал.1 ГПК вр.чл.415, ал.1 ГПК, вр.чл.535 ТЗ, че „А.- ГД"ЕООД с ЕИК*****6, Св. Н. Д. с ЕГН*****, Н.Г. Д.-К. с ЕГН***** и Н. Г. Д. с ЕГН*****", дължат солидарно на М. Ст. М. с ЕГН***** , сумата от 7000 евро, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение- 07.09.2018г. до окончателното плащане, представляваща задължение по Запис на заповед от 09.03.2015г., с поемател М. Ст. М., издател „А. - ГД"ЕООД и авалиран от Св. Н. Д., Н.Г. Д.- К. и Н. Г. Д., за която сума в полза на ищеца е била издадена Заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от 04.10.2018 г. и изпълнителен лист от същата дата в производството по ч.гр.д. № 59104/2018 г. по описа на СРС, 164-ти състав. Ответниците са осъдени на основание чл.78, ал.1 ГПК да заплатят солидарно на ищеца 1633,82лв. разноси в исковото производство и 953,82лв. разноси в заповедното производство. Решението е постановено при участието на трето лице- помагач на страната на ответниците- Н. Л. П. с ЕГН*****.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответниците. Жалбоподателите поддържат, че решението е недопустимо, тъй като искът е предявен от ненадлежна страна предвид въведените от ответниците твърдения за наличие на каузално правоотношение между първия ответник, наследодателя на останалите ответници и третото лице- помагач, както и поради недобросъвестност и нарушение на

добрите нрави. Твърдят, че решението е неправилно, тъй като по делото е установено съществуването на каузално правоотношение, а задължението по него е погасено чрез плащане. В тази връзка твърдят и че са допуснати съществени процесуални нарушения при разпределяне на доказателствената тежест, производството по чл.193 от ГПК по оспорване достоверността на датата на издаване и датата на предявяване на процесния запис на заповед, както и при преценка на събраните гласни доказателства в светлината на чл.172 от ГПК. Ето защо молят решението на СРС да бъде отменено, а исковете – отхвърлени. Претендират разноски по делото.

Ответникът по жалбата и ищец в производството, с подадения в срок отговор на въззивната жалба оспорва същата като неоснователна. Излага съображения за правилност на обжалваното решение и моли същото да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Третото лице- помагач не взема становище по въззивната жалба и отговора.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Предявени са искове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК вр.чл.415, ал.1 ГПК, вр.чл.535 ТЗ.

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Изложените от жалбоподателите съображения относно процесуалната легитимация на ищеца не могат да бъдат споделени, предвид постановеното в *т.17 на ТР№4/18.06.2014г. по т.д.№4/2014 г. на ОСГТК на ВКС-* в производството по чл.422, ал.1 ГПК ищецът- кредитор, който се е снабдил със заповед за изпълнение въз основа на запис на заповед, доказва вземането си, основано на менителничния ефект- съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение. В случая ищецът е посочен като поемател в процесния запис на заповед и се е снабдил със заповед за изпълнение въз основа на същия, поради което е легитимиран да предяви установителен иск за съществуване на вземането си срещу издателя и авалистите по записа на заповед. Несъстоятелни са и изложените доводи за недобросъвестност и нарушение на добрите нрави, тъй като с предявяването на исковете ищецът добросъвестно е упражнил предоставени му от закона права.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към подробните мотиви, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Искът по чл. 422 вр. чл. 415 ГПК е положителен установителен и неговата цел е да се установи наличието на вземането, за което е издадена в случая Заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК, със сила на пресъдено нещо, тъй като подаденото възражение срещу заповедта

за изпълнение представлява пречка за влизането ѝ в сила. Искът по чл. 422, ал. 1 от ГПК се счита предявен от момента на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, като към този момент се считат настъпили, както материално правните, така и процесуално правните последици от предявяването му. Процесът се смята висящ от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, а предметът на делото е да се установи съществуването на вземането, което е предмет на вече издадената заповед за изпълнение. Т.е. искът по чл. 422 от ГПК е специален и той има ограничен предмет- само до съществуването на изискуем дълг към момента на подаване на заявлението.

Предметът на делото по иска, предявен по реда на чл. 422 ГПК, се определя от правното твърдение на ищеца в исковата молба за съществуването на подлежащо на изпълнение вземане, за което е издадена заповедта за изпълнение. Подлежащото на изпълнение вземане, в хипотезата на издадена заповед за изпълнение по чл. 417, т.10 ГПК въз основа на запис на заповед, е **вземането по редовен от външна страна менителничен ефект.**

Записът на заповед е ценна книга, материализираща права и е доказателство за вземането. Съобразно разпоредбата на чл. 535 ТЗ, същата следва да съдържа наименованието " запис на заповед" в текста на документа на езика, на който е написан; безусловно обещание да се плати определена сума пари; падеж; място на плащането; името на лицето или на заповедта, на което следва да се плати; дата и място на издаването; подпис на издателя. Характерна особеност на менителничното право е строгостта на формата, в която следва да се правят изявленията, като разпоредбата на чл. 536, ал. 1 ТЗ предвижда, че документ, който не съдържа някои от реквизитите по чл. 535, не е запис на заповед, освен в случаите по, ал. 2-4, в които нередовността на падежа, мястото на плащане и мястото на издаване на ценната книга могат да бъдат санирани.

В настоящото производство не са наведени абсолютни възражения (срещу формата и съдържанието на записа на заповед), нито такива възражения, основани на пороци на волята при издаването му, а и при извършената проверка се установява, че процесният запис на заповед съдържа всички необходими реквизити, изискващи се от чл. 535 от ТЗ, поради което решаващият състав намира, че процесният запис на заповед е редовна от външна страна ценна книга.

Направените в производството възражения включват твърдения за наличие на каузално правоотношение между страните, по което процесният запис на заповед обезпечава задълженията на издателя.

С т.17 от гореспоменатото *ТР №4/18.06.2014г. по т.д.№4/2014 г. на ОСГТК на ВКС* е разяснено, че в производството по чл. 422, ал. 1 ГПК ищецът - кредитор, който се е снабдил със заповед за изпълнение въз основа на запис на заповед, доказва вземането си, основано на менителничния ефект - съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение. Когато ответникът - длъжник се защитава срещу иска с общо оспорване на вземането, без да противопоставя конкретни възражения срещу съществуването му, ищецът - кредитор не е длъжен да сочи основание на поетото със записа на заповед задължение и да доказва възникването и съществуването на каузално

правоотношение между него и издателя, по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед. Доказването на каузално правоотношение като причина за издаване на записа на заповед е необходимо само в случай на въведени от страните твърдения и възражения за обвързаност на записа на заповед с конкретно каузално правоотношение, от което длъжникът черпи релативни възражения, относими към погасяването на вземането по записа на заповед. В този случай **тежестта за доказване на каузалното правоотношение и на обвързаността му със записа на заповед се разпределя в съответствие с общото правило на чл. 154, ал. 1 ГПК като всяка от страните доказва фактите, на които основава твърденията и възраженията си** и които са обуславящи за съществуването или несъществуването на установяваното в производството по чл. 422, ал. 1 ГПК менителнично вземане.

Тук следва да се отбележи, че настоящият състав не споделя изложеното от ответниците във въззивната жалба за допуснати процесуални нарушения във връзка с разпределяне на доказателствената тежест между страните. Първоинстанционният съд с постановеното по реда на чл. 140 от ГПК определение от 30.09.2019г. е изготвил и съобщил на страните проект за доклад, с който правилно, съобразно въведените от страните с исковата молба и отговора на исковата молба твърдения, и горепосоченото тълкувателно решение на ВКС, е разпределил доказателствената тежест. Докладът е обявен за окончателен в проведеното на 07.02.2020г. открито съдебно заседание, без възражения на страните в тази насока.

В конкретния случай, както правилно е констатирал и първостепенният съд, при доказателствена тежест на ответниците, не се установява при условията на пълно и главно доказване между страните (респективно- наследодателя на ответниците и ищеца) да е съществувало правоотношение по твърдения договор за заем в размер на 200000 евро, във връзка с който и като обезпечение да е издаден процесният запис на заповед. В обясненията на третото лице- помагач по реда на чл. 176 от ГПК се съдържат данни за някакви взаимоотношения между ищеца и наследодателя на ответниците, но не се установява конкретно правоотношение, за което да се приеме че е каузално относно процесния запис на заповед. Третото лице П. заявява също така, че е предоставил заем в размер на 175000 евро на ищеца и знае, че последният е подпомогнал с тях бизнеса на наследодателя на ответниците, както и че цялата сума му е възстановена от ищеца, а част от нея- от Г. Д.. Не се установява обаче нито връзка с процесния запис на заповед, нито конкретните съществени условия на договор за заем между ищеца и пария ответник, респективно- Г. Д.. Според приетото по делото заключение на съдебно-счетоводната експертиза в счетоводството и ГФО на „А.-ГД“ ЕООД няма отразени получени заемни средства нито от ищеца М., нито от трети лица за периода 2011г.-2012г. Следователно в случая съществуването на вземането по процесния запис на заповед не е обусловено от наличието на изискуемо задължение по твърдения от ответниците договор за заем.

Настоящият състав намира за неоснователни и възраженията на ответниците относно достоверността на датите на издаване и на предявяване на процесния запис на заповед. От показанията на свидетелите Й. и Д. не се установява нито че записът на заповед е издаден

преди посочената в него дата 09.03.2015г., както твърдят ответниците, нито че тогава е вписана и датата на предявяване. Посочените от свидетелите периоди от време са такива, че включват датата на издаване посочена в запис на заповед. Следователно, неоснователно е и възражението за изтекла давност, доколкото записът на заповед е предявен за плащане на 09.09.2015г., а заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК- подадено на 07.09.2018г.

Предвид гореизложеното, както правилно е приел и първоинстанционният съд, процесният запис на заповед от 09.03.2015г. установява годно за изпълнение вземане на ищеца в качеството му на поемател срещу първия ответник като издател и срещу останалите ответници като поръчители (авалисти) по записа, при условията на солидарна отговорност, чиято изискуемост е настъпила преди датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК. В същото време ответниците не са представили доказателства за плащане на задължението, включително до приключване на устните състезания.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното решение- потвърдено като правилно.

По отношение на разноските:

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл.78, ал.1 ГПК ответниците следва да бъдат осъдени солидарно да заплатят на ищеца направените за въззивната инстанция разноски в размер на 1360 лева за адвокатско възнаграждение на един адвокат. Възражението за прекомерност съдът намира неоснователно, предвид установената фактическа и правна сложност на спора, която е над средната за дела със сходен предмет.

На основание чл. 280, ал.3 ГПК настоящето решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20052363 от 24.02.2021г., постановено по гр.дело №81370/2018г. по описа на СРС, ГО, 164 с-в.

ОСЪЖДА „А.- ГД“ЕООД с ЕИК*****6, Св. Н. Д. с ЕГН*****, Н.Г. Д.-К. с ЕГН***** и Н. Г. Д. с ЕГН*****, на основание чл.78, ал.1 от ГПК да заплатят на М. Ст. М. с ЕГН*****, сумата от 1360лв. (хиляда триста и шестдесет лева)- разноски във въззивната инстанция.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____